

Lucian Blaga University of Sibiu

The Management Institute of Doctoral and Postdoctoral Studies

Doctoral Field – History

Doctoral Thesis

*Donations and Royal Donations to the Monasteries from
Northern Oltenia (from Matei Basarab to Constantin
Brâncoveanu) – a diplomatic analysis*

PhD Candidate:

Mihai BĂNUȚ

Supervisor:

PhD Ioan ALBU

Key words: founders, monastery estates, fiscal facilities, properties, Northern Oltenia, 17th - 18th centuries.

This paper was written to introduce the evolution of the donations that the ecclesiastical structures in the north of Oltenia received from the rulers of Wallachia, especially during the 17th century and the beginning of the 18th century. From a geographical perspective, the thesis analyzes the monasteries located in the north of Oltenia, on the current territory of the counties of Mehedinți, Gorj and Vâlcea, whose properties and privileges were located throughout the whole of Wallachia and sometimes even beyond its borders. The bigger picture of what the monastery estates in Northern Oltenia meant - how these domains were created and consolidated - has been outlined through the 255 documents of donation of the rulers of Wallachia between 1632 and 1714.

The first chapter, *Donations and Royal Donations. The state of Research* is a two-part chapter. The former part is devoted to the terminology related to properties (village, inheritance, donations, land, estates) taxes, immunities, and tax concessions (the beekeeping tax, the personal tax, the cauldron-making tax, the milk-based products tax, the fish tax, the cereal tax, the domesticated animals' tax, the salt tax, the trade tax, the bridge tax, the wine tax) that formed the monastic domains, and also the human resource of these domains (rumâni, enslaved gypsies, dependent peasants, royal servants or royal servants that were free from taxes) The latter part presents the historiographical sources - *the history of research* - by listing the publications on the monasteries in the north of Oltenia, the monastic land domain and the Slav-Romanian diplomacy in Wallachia.

The title of the second chapter is The Slav-Romanian Diplomatics. The Classification of Documents from a Diplomatic Perspective. Origin of Documents. Internal Characteristics of the Rules and regulations is the title of the second chapter. This outlines both the stages of drafting as well as the important parts of a document that was issued by a royal institution. To classify the documents and their internal characteristics, examples from the table of contents of the donation documents selected for analysis within the framework of this approach, have been used. In a different subchapter, the discussion focuses on the diplomatic micro-statistics of the documents

issued during the period of interest, which is supported by a diagram that reveals the situation according to the years that appear on the mentioned documents.

Within the third part of the paper, *The Presentation of the Monasteries in the North of Oltenia*, we presented aspects related to the settlement, history, architecture, and iconography of the ten monasteries covered in this doctoral thesis. This chapter is structured in ten subchapters, one for each of the ten monasteries – Vodița, Tismana, Cozia, Govora, Bistrița, Surpatele, Polovragi, Arnota, Dintr-un lemn and Hurezi.

The last section is the one that gave the title to the whole paper – *Donations and Royal Donations to the Monasteries from Northern Oltenia (from Matei Basarab to Constantin Brâncoveanu)*. Again, the ten sub-chapters approach was used to present the ten domains of the most important monasteries in northern Oltenia in the chronological order of their establishment.

The most important properties or privileges granted to the monasteries by the rulers of Wallachia were identified through documents. Thus, each of the most important donations was treated separately; we identified the first documentary attestation, the document of entry into the property of one of the monasteries and its entire evolution in the period between the reigns of Matei Basarab and Constantin Brâncoveanu. The importance of the donations was determined according to the number of documents in which they were mentioned; the most frequently cited being the monasteries' hearth villages, which, certainly, represented the most valuable donations for the monasteries. For each sub-chapter, we made a map – representing the domain of each monastery, to which an 11th map was added, a map that shows the location of the monasteries, and a diagram for each of them – attesting to the origin of each document, according to the issuer (ruler).

Naturally, this section begins with the subchapter referring to the donations and royal donations forwarded to the monastery of Vodița - *The Domain of Vodița Monastery*. The Vodița domain could only be established based on the donation documents issued between 1374 and 1464 by the Wallachia rulers, Serbian lords, and Hungarian kings. Vodița was not included in the documents of the rulers in the 17th and early 18th centuries because of its sudden decline that occurred two centuries ago. The most important estates of Vladislav Vlaicu's foundation were the villages of Vodița, Jidovștița, Țerovățul, Bahna, Potocul, Elhovița and Bistrița.

The Domain of Tismana Monastery is treated in the second subchapter, focusing on the donations and the royal donations that Tismana Monastery received from the rulers of Wallachia between the reigns of Matei Basarab and Constantin Brâncoveanu. The donations concerning the villages of Tismana (the monastery's hearth), Tântava, Turceni, Bistrița, Rogova, Groșani, Iarghivița, Comani, Ploștina, Frățeștii de jos and the Vâlcan border were only renewed by the rulers

of the previously mentioned period, being issued long before by other rulers of the region or other private ones.

The third subchapter was redacted to define *The Domain of Cozia Monastery* and deals with the villages of Călimănești (the monastery's hearth), Jiblea, Studenița, Cireașov, Orlea, Frăsinetul din Câmp, Săpatul, Cușmir, Prestol, Ulița cea mare from Râmnic, Bogdănești and the Căineni border. In this case, too, the properties and privileges enumerated were confirmed by the rulers of Wallachia only between 1632 and 1714, being mainly elaborated a long time before that by the founder of the monastery, the ruler Mircea cel Bătrân and mother Teofana, the mother of the ruler Mihai Viteazul.

The Domain of Govora Monastery is discussed in the fourth sub-chapter, which, as the title highlights, contains information regarding the villages and immunities that Govora obtained over time from the rulers Vlad Călugărul, Radu cel Mare, Radu Paisie, and Drăgoești Boyars, that were strengthened by rulers such as Matei Basarab, Constantin Șerban, Mihnea III and others. Between 1632 and 1714, the most frequently mentioned advantages of Govora monastery were the villages of Govora (the monastery's hearth), Nănișești, Cerneți, Medvejdea, Bălotești, Curiacea, Malovățul, Glodu, Strâmba, Frăsinetul din Câmp and Redea Florii.

The villages of Costești (the monastery's hearth), Gândeni, Vaideei, Stroești, Potelu, Șoaș, Căndoi, Bogdănești, Arcești, Florești, Bârzești, Lazu and Turburea were the most important possessions that constituted the domain of the *Bistrița olteană* Monastery – as it is discussed in the fifth subchapter. As confirmed by the reign representatives of the 17th and 18th centuries, most of these estates were given to Bistrița by the founder of the monastery, Boyar Barbu Craiovescu.

In *The Domain of Surpatele Monastery*, the sixth subchapter, we can affirm that this was not an estate in the true sense of the word. Perhaps the poorest of our selection, Surpatele Monastery had no villages or estates in its possession. In the donation documents granted to Surpatele monastery, the rulers Matei Basarab and Constantin Brâncoveanu offered either tax exonerations, provisions, or the wine tax collected from Căinești and Bodești villages. Smaller compared to the domains of the great monasteries from Northern Oltenia, *The domain of Polovragi Monastery* - subchapter seven - included the village of Polovragi (the monastery's hearth), received from the founder Danciu Pârâianu, and was the beneficiary of the wine tax from the villages of Negoești and Mogoșani. These were either donated or confirmed by the documents received from the rulers Matei Basarab, Grigore Ghica, Antonie Vodă of Popești, and Constantin Brâncoveanu.

The Domain of Arnota Monastery –analyzed in subchapter eight - was created entirely by the mercy of the ruler Matei Basarab, the founder of the monastery. The possessions (villages, estates,

mountains, and borders) that formed the domain of Arnota monastery were Bogdănești, Bărbătești, Dobriceni, Celeiu, Măceșul, Neteda Mountain and Căineni border. Matei Basarab's donations were reinforced by the documents of the rulers Constantin Șerban, Grigore Ghica, Radu Leon, Gheorghe Duca, Șerban Cantacuzino, and Constantin Brâncoveanu.

The villages of Popeștii pe Otăsău, Căinești, Negroia, Studina, and Mănăilești formed *The Domain of Dintr-un lemn Monastery* - debated in the ninth subchapter. The properties of the Dintr-un lemn monastery were given mainly by Boyar Preda Brâncoveanu and confirmed by the rulers Matei Basarab, Constantin Șerban, and Mihnea III.

The last subchapter covers the investigation of *The Domain of Hurezi Monastery*. As the Hurezi monastery was founded from 1690 to 1697, the reconstruction of the domain of this monastery was possible only based on the documents issued by the ruler Constantin Brâncoveanu. The villages and estates that formed the Hurezi domain were Horezu (the monastery's hearth), Râmești, Șirineasa, Runcu, Otești, Baia de Fier, Puțuri, Gioroc, Bratovoiești, Craiovița, Sălcuța, Belciugatul and Cojești.

The donations and royal donations from the reigns of Matei Basarab and Constantin Brâncoveanu contributed significantly to the establishment and consolidation of the domains that belonged to the most important monasteries in the north of Oltenia. The dynamics of the evolution of these domains was ascending, maintaining throughout the entire period, an important share of the whole land structure of Wallachia.

Introducere.....	6
1. Danii și mile domnești. Stadiul cercetărilor.....	11
1.1. Terminologie și concepte.....	11
1.1.1. Termeni referitori la proprietăți.....	12
1.1.2. Termeni referitori la dăjdi, imunități și facilități fiscale.....	13
1.1.3. Termeni referitori la resursa umană de pe domeniile mănăstirești.....	19
1.2. Surse și istoriografie (istoricul cercetărilor).....	24
1.2.1. Istoricul cercetărilor privind mănăstirile din nordul Olteniei.....	25
1.2.2. Istoricul cercetărilor privind domeniul funciar mănăstiresc.....	30
1.2.3. Istoricul cercetărilor privind diplomația slavo-română din Țara Românească.....	33
2. Diplomația slavo-română. Clasificarea documentelor din perspectivă diplomatică. Geneza actelor. Caracteristicile interne ale documentelor și actelor.....	39
2.1. Clasificarea documentelor din perspectivă diplomatică.....	39
2.1.1. Acte, scrisori și scripturae.....	39
2.1.2. Actele publice și actele private.....	40
2.1.3. Actele de cancelarie.....	40
2.1.4. Actele probatorii și actele dispozitive.....	41
2.1.5. Acte, hrisoave și scrisori.....	41
2.1.6. Scrisorile deschise și scrisorile închise.....	42
2.1.7. Clasificarea actelor după conținut.....	42
2.2. Geneza actelor.....	44
2.2.1. Nașterea actului.....	44
2.2.2. Formarea actului.....	45
2.2.3. Redactarea actului.....	46
2.2.4. Scrierea actului.....	47
2.2.5. Revizuirea actului.....	47
2.2.6. Întărirea actului.....	48
2.2.7. Înmânarea actului.....	48

2.3.1. Formularele actelor.....	49
2.3.2. Originea formularelor.....	51
2.4. Caracteristicile interne ale documentelor și actelor.....	51
2.4.1. Limba.....	52
2.4.2. Ortografia.....	52
2.4.3. Formulele diplomatice.....	53
2.4.4. Forma subiectivă și forma obiectivă.....	54
2.4.5. Invocația simbolică.....	54
2.4.6. Invocația verbală.....	55
2.4.7. Intitulația.....	55
2.4.8. Inscripția.....	56
2.4.9. Salutația.....	57
2.4.10. Arenga.....	57
2.4.11. Promulgația.....	58
2.4.12. Intervenția.....	58
2.4.13. Narația.....	59
2.4.14. Dispoziția.....	60
2.4.15. Clauzele.....	61
2.4.16. Sancțiunea.....	62
2.4.17. Coroborația.....	64
2.4.18. Mențiunea ispravnicului.....	64
2.4.19. Mențiunea redactorului actului.....	65
2.4.20. Mențiunea grămăticului.....	65
2.4.21. Data.....	66
2.4.22. Urarea finală.....	68
2.4.23. Subscrierile.....	68
2.4.24. Martorii.....	69
2.4.25. Pecetea.....	70
2.5. O microstastică diplomatică a actelor de danie din perioada 1632-1714.....	71
3. Prezentarea mănăstirilor din nordul Olteniei.....	75
3.1. Mănăstirea Vodița.....	75

3.1.1. Așezare și scurt istoric.....	75
3.1.2. Arhitectură și iconografie.....	76
3.2. Mănăstirea Tismana.....	77
3.2.1. Așezare și scurt istoric.....	77
3.2.2. Arhitectură și iconografie.....	77
3.3. Mănăstirea Cozia.....	79
3.3.1. Așezare și scurt istoric.....	79
3.3.2. Arhitectură și iconografie.....	79
3.4. Mănăstirea Govora.....	81
3.4.1. Așezare și scurt istoric.....	81
3.4.2. Arhitectură și iconografie.....	81
3.5. Mănăstirea Bistrița.....	83
3.5.1. Așezare și istoric.....	83
3.5.2. Arhitectură și iconografie.....	84
3.6. Mănăstirea Surpatele.....	86
3.6.1. Așezare și scurt istoric.....	86
3.6.2. Arhitectură și iconografie.....	86
3.7. Mănăstirea Polovragi.....	88
3.7.1. Așezare și scurt istoric.....	88
3.7.2. Arhitectură și iconografie.....	89
3.8. Mănăstirea Arnota.....	90
3.8.1. Așezare și scurt istoric.....	90
3.8.2. Arhitectură și iconografie.....	91
3.9. Mănăstirea Dintr-un lemn.....	92
3.9.1. Așezare și scurt istoric.....	92
3.9.2. Arhitectură și iconografie.....	92
3.10. Mănăstirea Hurezi.....	94
3.10.1. Așezare și scurt istoric.....	94
3.10.2. Arhitectură și iconografie.....	95
4. Danii și mile domnești către mănăstirile din nordul Olteniei (de la Matei Basarab la Constantin Brâncoveanu).....	98
4.1. Domeniul mănăstirii Vodița.....	98

4.2. Domeniul mănăstirii Tismana.....	104
4.3. Domeniul mănăstirii Cozia.....	112
4.4. Domeniul mănăstirii Govora.....	122
4.5. Domeniul mănăstirii Bistrița.....	128
4.6. Domeniul mănăstirii Surpatele.....	136
4.7. Domeniul mănăstirii Polovragi.....	138
4.8. Domeniul mănăstirii Arnota.....	141
4.9. Domeniul mănăstirii Dintr-un lemn.....	145
4.10. Domeniul mănăstirii Hurezi.....	149
Concluzii.....	158
Lista domnitorilor Țării Românești din perioada 1632-1714.....	161
Lista ilustrațiilor.....	165
Bibliografie.....	168
Ilustrații.....	178

Colecții de documente

CDȚR

1. Ciucă, Marcel-Dumitru, Duca-Tinculescu, Doina, Vătafu-Găitan, Silvia, *Catalogul documentelor Țării Românești din arhivele statului*, volumul IV (1633-1639), Editura Interprinderea poligrafică „13 decembrie 1918”, București, 1981.
2. Ciucă, Marcel-Dumitru, Vătafu-Găitan, Silvia, Șesan, Dragoș, Comănescu, Mirela, *Catalogul documentelor Țării Românești din arhivele statului*, volumul VIII (1654-1656), *f. e.*, București, 2006.
3. Comănescu, Mirela, Niculescu, Laura, Dincă, Ileana, *Catalogul documentelor Țării Românești din arhivele statului*, volumul IX (1657-1659), *f. e.*, București, 2012.

DRH B

4. Panaitescu, Petre, Mioc, Damaschin, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul I (1247-1500), Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1966.
5. Ștefănescu, Ștefan, Diaconescu, Olimpia, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul II (1501-1525), Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1972.
6. Mioc, Damaschin, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul III (1526-1535), Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1975.
7. Mioc, Damaschin, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul IV (1536-1550), Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1981.
8. Mioc, Damaschin, Adam Chiper, Marieta, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul V (1551-1565), Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1983.
9. Ștefănescu, Ștefan, Diaconescu, Olimpia, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul VI (1566-1570), Editura Academiei Republicii România, București, 1985.

10. Ștefănescu, Ștefan, Diaconescu, Olimpia, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul VII (1571-1575), Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1988.
11. Mioc, Damaschin, Constantinescu, Ioana, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul VIII (1576-1580), Editura Academiei Române, București, 1996.
12. Mioc, Damaschin, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul XXIII (1630-1632), Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1969.
13. Mioc, Damaschin, Caracaș, Sașa, Bălan, Constantin, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul XXIV (1633-1634), Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1974.
14. Mioc, Damaschin, Bălan, Maria, Cămărășescu, Ruxandra, Fotino, Coralia, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul XXV (1635-1636), Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1985.
15. Barbu, Violeta, Lazăr, Gheorghe, Vintilă-Ghițulescu, Constanța, Popescu, Oana-Mădălina, Olar, Ovidiu, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul XXVII (1639-1640), Editura Academiei Române, București, 2013.
16. Rizescu, Oana, Olar, Ovidiu-Victor, Bedreag, Elena, Lambriu, Ruxandra, Cotovanu, Lidia, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul XXVIII (1641-1642), Editura Academiei Române, București, 2018.
17. Barbu, Violeta, Lazăr, Gheorghe, Constantin, Florina Manuela, Popescu, Oana Mădălina, Vintilă-Ghițulescu, Constanța, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul XXIX (1643-1644), Editura Academiei Române, București, 2017.
18. Barbu, Violeta, Chiper, Marieta, Lazăr, Gheorghe, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul XXX (1645), Editura Academiei Române, București, 1998.
19. Barbu, Violeta, Ghițulescu, Constanța, Iancu, Andreea, Lazăr, Gheorghe, Rizescu, Oana, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul XXXI (1646), Editura Academiei Române, București, 2003.
20. Barbu, Violeta, Lazăr, Gheorghe, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul XXXII (1647), Editura Academiei Române, București, 2001.

21. Lazăr, Gheorghe, Vintilă-Ghițulescu, Constanța, Iancu, Andreea, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul XXXIII (1648), Editura Academiei Române, București, 2006.
22. Barbu, Violeta, Lazăr, Gheorghe, Rizescu, Oana, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul XXXIV (1649), Editura Academiei Române, București, 2002.
23. Barbu, Violeta, Ghițulescu, Constanța, Iancu, Andreea, Lazăr, Gheorghe, Rizescu, Oana, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul XXXV (1650), Editura Academiei Române, București, 2003.
24. Rizescu, Oana, Ciucă, Marcel-Dumitru, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul XXXVI (1651), Editura Academiei Române, București, 2006.
25. Barbu, Violeta, Bălan, Constantin, Constantin, Florina Manuela, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul XXXVII (1652), Editura Academiei Române, București, 2006.
26. Rizescu, Oana, Ciucă, Marcel-Dumitru, Constantin, Florina Manuela, Iancu, Andreea, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul XXXVIII (1653), Editura Academiei Române, București, 2009.
27. Barbu, Violeta, Lazăr, Gheorghe, Constantin, Florina Manuela, Ghițulescu, Constanța, Popescu, Oana Mădălina, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul XXXIX (1654), Editura Academiei Române, București, 2010.
28. Rizescu, Oana, Constantin, Florina-Manuela, Iancu, Andreea-Roxana, *Documenta Romaniae Historica*, seria B – Țara Românească, volumul XL (1655), Editura Academiei Române, București, 2013.

29. Andronescu, Marta, *Repertoriul documentelor Țării Românești publicate până azi. 1290-1508*, Editura Tiparul așezământului tipografic Datina Românească, Vălenii de Munte, 1937-8.
30. Arion, Dinu, *Din hrisoavele lui Mircea cel Bătrân – 1386-1418*, Editura Tipografia România Mare, *f. l.*, 1930.
31. Bogdan, Ioan, *Documente privitoare la relațiile Țării Românești cu Brașovul și Țara Ungurească în sec. XV și XVI*, Volumul I (1413-1508), Inst. de Arte Grafice Carol Göbl, București, 1905.

32. Dincă, Ileana, Mihailovici, Codruța, Turcitu, Claudiu-Victor, *Constantin Brâncoveanu 300. Documente de arhivă, f.e.*, București, 2014.
33. Dumitrescu, Gabriela, Năstăsescu, Liana, Dimitriu, Oana, Țârlescu, Ion Andrei, *Constantin Brâncoveanu. Documente din colecția Bibliotecii Academiei Române*, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2014.
34. Ionașcu, Ion, *Contribuții la istoricul mănăstirii Hurez*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1935.
35. Ionașcu, Ion, Lăzărescu-Ionescu, L., Cămpina, Barbu, Stănescu, Eugen, Prodan, D., Roller, Mihail, *Documente privind Istoria României, seria B – Țara Românească, Veacul XVII, volumul I (1601-1610)*, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1951.
36. Iorga, Nicolae, *Cărți domnești, zapise și răvașe*, Editura Ministerului de Instrucție, București, 1903.
37. Iorga, Nicolae, *Hîrtii din arhiva mănăstirii Hurezului*, Atelierele grafice SOCEC&Comp., București, 1907.
38. Mihordea, Vasile, Papacostea, Șerban, Constantiniu, Florin, *Documente privind relațiile agrare în secolul al XVIII-lea, volumul I – Țara Românească*, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1961.
39. Panaitescu, Petre, *Documentele Țării Românești. Documentele interne (1369-1490)*, Fundația Regele Carol I, București, 1938.
40. Panaitescu, Petre, *Documente slavo-române din Sibiu. (1470-1653)*, Editura Imprimeria Națională, București, 1938.
41. Soare, Ion, *Documente slavo-române păstrate în arhivele din Oltenia*, Editura Conphys, Râmnicu Vâlcea, 2005.
42. Stoica Nicolaescu, Ștefan, *Documente inedite de la Mircea cel Bătrân. 1386-1418*, Editura ATELIERELE „ADEVÉRUL” S. A., București, f. a.
43. Ștefulescu, Alexandru, *Polovragii*, Tipografia N. D. Miloșescu, Târgu Jiu, 1906.
44. Ștefulescu, Alexandru, *Mănăstirea Tismana*, Ediția a III-a, Editura Institutului de Arte Grafice Carol Göbl, București, 1909.
45. Tamaș, Corneliu, Soare, Ion, Andreescu, Carmen, *Tezaur medieval vâlcean. Catalogul documentelor de la arhivele statului din Râmnicu Vâlcea (1388-1715), volumul I, f. e.*, București, 1983.

Studii și articole

1. Bănuț, Mihai, *Vinăriciul în nordul Olteniei – de la dijmă domnească la privilegiu mănăstiresc*, în Studii și comunicări de etnologie, Tomul XXXVI, Editura ASTRA Museum, Sibiu, 2022, pp. 210-217.
2. Berciu-Drăghicescu, Adina, *Aspecte ale exploatării sării și a comerțului cu sare în Țara Românească în secolele XIV-XVI*, în LITUA. Studii și cercetări, f. e., Tîrgu Jiu, 1982, pp. 87-93.
3. Brătulescu, Victor, *Mănăstirea Polovragi*, în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, Imprimeria Națională, București, 1940, pp. 5-34.
4. Bulat, Toma G., *Mănăstirea Bistrița în vremea lui Matei vodă Basarab (1632-1654)*, în Mitropolia Olteniei, Anul XXIX, nr. 7-9, Craiova, 1977, pp. 622-628.
5. Cantacuzino, Gheorghe I., *Ceramică medievală descoperită la Vodița prin săpăturile din anul 1970*, în Cercetări arheologice, nr. 3, București, 1979, pp. 439-451.
6. Cauc, Dumitru, *Formarea și dezvoltarea domeniului mănăstirii Tismana*, în LITUA. Studii și Cercetări, nr. XIV, Târgu Jiu, 2012, pp. 131-140.
7. Chiriță, Marius, *Balta Bistrețul și mînăstirea Tismana în documentele vremii, 1385-1863*, în Mitropolia Olteniei, anul XXXIX, nr. 4, Secția culturală a Sfintei Arhiepiscopii a Craiovei, Craiova, 1987, pp. 92-105.
8. Ciocîltan, Virgil, *Înțelesul politic al „minunii” sfântului Nicodim de la Tismana*, în Studii și Materiale de Istorie Medie, vol. XXII, Brăila, 2004, pp. 153-168.
9. Cioarec, Ileana, *Domeniul funciar al mănăstirii Hurezi*, în Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane „C.S. Nicolăescu-Plopșor”, vol. XV., Craiova, 2014, pp. 77-98.
10. Cioarec, Ileana, *Domeniul Mănăstirii Polovragi*, în LITUA. Studii și cercetări, vol. XVII, Târgu Jiu, 2015, pp. 189-194.
11. Ciobanu, Doina, *Exploatarea sării în evul mediu în Țara Românească*, în Sarea, Timpul și Omul. Catalog de expoziție, Editura Angustia, Sfîntu Gheorghe, 2006, pp. 122-124.
12. Crețeanu, Radu, *Mănăstirea Surpatele*, în Buletinul Monumentelor Istorice, Anul XLI, nr. 4, București, 1972, pp. 15-24.
13. Cronț, Gheorghe, *Dreptul de ctitorie în Țara Românească și Moldova. Constituirea și natura juridică a fundațiilor din Evul Mediu*, în SMIM, vol. IV, Editura Academiei Republicii Populare Romîne, București, 1960, pp. 77-116.

14. Deca, Eugen, *Câteva considerații asupra proprietăților viticole și pomicole ale mănăstirilor din Vâlcea, în trecut*, în Buridava. Studii materiale, Râmnicu Vâlcea, 2012, pp. 143-147.
15. Donat, Ion, *Considerații istorice asupra toponimiei românești* (III – Despre modificarea toponimiei), în *Limba română*, Editura Academiei Republicii Socialiste României, București, 1965, pp. 671-675.
16. Drăghiceanu, Virgil, *Vodița: istoric și descriere*, în *Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice*, Anul V, Tipografia „GUTENBERG” Joseph Göbl, București, 1912, pp. 97-109.
17. Drăghiceanu, Virgil, *Considerațiuni asupra vechimii bisericii Mănăstirii Tismana*, în *Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice*, Așezământul Tipografic „Datina Românească”, București, 1934, pp. 1-16.
18. Efremov, Alexandru, *Pictura interioară din Paraclisul Mănăstirii Bistrița – Vâlcea*, în *Buletinul Monumentelor Istorice*, anul XLI, nr. 3, București, 1972.
19. Geoglovan, Radu, *O „tocmeală” a lui Matei Basarab privitoare la scutirea țărgoviștenilor de unele dări pentru vin*, în *Studii și articole de istorie*, nr. IV, Societatea de științe istorice și filologice din R.P.R., București, 1962, pp. 45-54.
20. Ghibănescu, Gheorghe, *Prefață sau Documentul studiat din punct de vedere istoric, arheologic și paleografic*, în *Uricarul. Colecțiune din diferite acte*, Nr. XXIII, Tipografia „Buciumului Român”, Iași, 1895, pp. IV-CXXXVIII.
21. Ghika-Budești, Nicolae, *Ceva despre biserica Mănăstirii Tismana*, în *Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice*, anul XXX, nr. 4, Vălenii de Munte, 1937.
22. Ghika-Budești, Nicolae, *Restaurarea bisericii mari a mănăstirii Cozia (memoriul)*, în *Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice*, Așezământul tipografic „Datina Românească”, Vălenii de munte, 1938, pp. 22-31.
23. Ilieș, Aurora, *Știri în legătură cu exploatarea sării în Țara Românească pînă în veacul al XVIII-lea*, în *Studii și materiale de Istorie medie*, volumul I, Editura Academiei Republicii Populare Romîne, București, 1956, pp. 155-194.
24. Ionescu, Gheorghe, *Mănăstirea Govora și egumenia lui Meletie Macedoneanul* (I), în *Buletinul Monumentelor Istorice*, anul XL, nr. 2, 1971, pp. 20-32.
25. Ionescu, Gheorghe, *Mănăstirea Govora și egumenia lui Meletie Macedoneanul* (II), în *Buletinul Monumentelor Istorice*, anul XL, nr. 4, 1971, pp. 33-42.

26. Ionescu, Gheorghe, *Contribuții la cunoașterea așezământului cultural medieval Mănăstirea Govora din județul Vâlcea*, în *Buridava. Studii și materiale*, nr. 1, Râmnicu Vâlcea, 1972, pp. 57-122.
27. Iorga, Mihai, *Date privind renta feudală în satele de pe brațul Borcea (secolul al XVI-lea – prima jumătate a secolului al XVII-lea)*, în *Cultura medieșană*, Nr. 8, Mediaș, 2018, pp. 20-24.
28. Iorga, Nicolae, *Notes de diplomatique roumaine*, în *Bulletin de la section historique al Academiei Române*, nr. XVII, București, 1930, pp. 114-141.
29. Lascaris, Mihail, *Influences byzantines dans la diplomatique bulgare, serbe et slavo-roumaine*, în *Byzantinoslavica*, Nr. III/2, Praga, 1931.
30. Negrău, Elisabeta, *Tipologiile arhitecturale ale ctitoriilor domnești din Țara Românească în secolele XIV-XVI*, în *Analele Universității din Craiova. Seria Istorie*, nr. 2, vol. 16, Craiova, 2009, pp. 95-114.
31. Popescu-Dolj, Alexandra, *Un document de la Matei Basarab pentru Mănăstirea Arnota*, în *Mitropolia Olteniei*, Anul XXI, Nr. 5-6, Craiova, 1969, pp. 416-419.
32. Potra, George, *Despre vinărici și vinăricei în Țara Românească*, în *Studii de istorie și etnografie*, Golești, 1980, pp. 237-254.
33. Sacerdoțeanu, Aurelian, *Hrisovul lui Constantin Brîncoveanu pentru mănăstirea Hurezi (1695)*, în *Mitropolia Olteniei*, nr. 9-12, Craiova, 1960, pp. 705-721.
34. Tamaș, Corneliu, *Dreptul de proprietate al mănăstirii Cozia asupra „Uliții din Râmnic”*, în *Studii vîlcene*, Râmnicu Vâlcea, 1971, pp. 11-18.
35. Tamaș, Corneliu, *Falsificarea unor documente privind robii mănăstirii Cozia*, în *Buridava. Studii și materiale*, nr. IV, Râmnicu Vâlcea, 1982, pp. 95-99.
36. Tamaș, Corneliu, *Arnota în timpul domniei lui Matei Basarab*, în *Studii vîlcene*, nr. VII, Râmnicu Vâlcea, 1985, pp. 53-56.
37. Trajanescu, Ion, *Raport despre lucrările de restaurare a Mănăstirii Hurezi*, în *Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice*, Anul II, nr. 1, București, 1909, pp. 46-48.
38. Trajanescu, Ion, *Mănăstirea Hurezi. Chiliile de miază-noapte*, în *Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice*, Anul II, nr. 3, București, 1909, pp. 137-140.
39. Trajanescu, Ion, *Foișorul lui Dionisie Bălăcescu*, în *Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice*, Anul II, nr. 4, București, 1909, pp. 175-180.

40. Trajanescu, Ion, *Restaurarea Mănăstirii Hurezi. Lucrările din 1909 (Memoriu)*, în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, Anul II, nr. 4, București, 1909, pp. 191-193.
41. Trajanescu, Ion, *Mănăstirea Dintr'un lemn și Mănăstirea Govora. Descrieri arhitectonice generale*, în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, Anul III, București, 1910, pp. 35-41.
42. Trajanescu, Ion, *Bolnița Mănăstirii Hurezi. Biserica-Foișorul-Chiliile*, în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, Anul III, București, 1910, pp. 71-80.
43. Trajanescu, Ion, *Schitul Sf. Apostoli de pe lângă Mănăstirea Hurezi*, în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, Anul III, București, 1910, pp. 145-154.
44. Trajanescu, Ion, *Mănăstirea Surpatele din Vâlcea*, în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, Anul IV, nr. 2, București, 1911, pp. 95-101.
45. Trajanescu, Ion, *Stăreția Mănăstirii Hurezi*, în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, Anul VIII, nr. 3, București, 1915, pp. 126-138.
46. Vitan, Ion, *Considerații privind ornamentele și miniaturile documentelor muntenești din secolele XVI-XIX*, în Revista Arhivelor, Tomul 4, București, 1993, pp. 448-471.

Lucrări generale

1. Alexandrescu-Dersca, Maria Matilda, Mehmet, Mustafa Ali, *Călători străini despre Țările Române*, Editura Științifică și Pedagogică, București, 1976.
2. Bogdan, Damian P., *Diplomatica slavo-română din secolele XIV și XV*, Editura IMPRIMERIA NAȚIONALĂ, București, 1938.
3. Bogdan, Damian P., *Documente privind Istoria României. Volumul II – Diplomatica slavo-română*, Editura Academiei Republicii Populare Romîne, București, 1956.
4. Donat, Ion, *Domeniul domnesc în Țara Românească (secolele XIV-XVI)*, Editura Enciclopedică, București, 1996.
5. Donat, Ion, Pătroi, Ion, Ciobotea, Dinică, *Catagrafia obștească a Țării Românești din 1831*, Editura Helios, Craiova, 1999.
6. Drăguț, Vasile, *Arta brâncovenească*, Editura Meridiane, București, 1971.
7. Florea, Vasile, *Istoria artei românești veche și medievală*, Editura Hyperion, Chișinău, 1991.
8. Ghika-Budești, Nicolae, *Evoluția arhitecturii în Muntenia*, în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, Partea I, Tipografia „Datina Românească”, București, 1927.

9. Ghika-Budești, Nicolae, *Evoluția arhitecturii în Muntenia și Oltenia*, în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, Tiparul „Datina Românească”, București, 1933.
10. Ionescu, Grigore, *Istoria arhitecturii românești din cele mai vechi timpuri până la 1900*, Tiparul „Cartea Românească”, București, 1937.
11. Iorga, Nicolae, *Sate și mănăstiri din România*, Editura Librăriei PAVEL SURU, București, f. a.
12. Iorga, Nicolae, *Privileștii de țară*, Editura pentru turism, București, 1974.
13. Manea, Mihai, *Mic dicționar de termeni istorici*, Editura ALL Educațional, București, 1999.
14. Muraru, Ioan, *Dicționar de termeni istorici și arhaisme*, Editura VOX, București, 2004.
15. Ristea, Ana-Lucia, Ioan-Franc, Valeriu, Popescu, Constanța, *Metodică în cercetarea științifică*, Editura Expert, București, 2017.
16. Sacerdoțeanu, Aurelian, *Îndrumări în cercetările istorice*, Tipografia „Graiul Literar”, București, 1943.
17. Știucă, Narcisa Alexandra, *Cercetarea etnologică de teren, astăzi (Curs)*, Editura Universității București, București, 2007.
18. Theodorescu, Răzvan, *Civilizația românilor între medieval și modern*, Editura Meridiane, București, 1987.
19. Tocilescu, Grigore, *Raporturi asupra câtoru-va mănăstiri, schituri și biserici din țară*, Editura Tipografia Academiei Române, Bucuresci, 1887.
20. Vătășianu, Virgil, *Istoria artei feudale în Țările Române*, Volumul I, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1959.

Lucrări speciale

1. Antonescu, Petre, *Monastirea Cozia*, Editura Tipografia Thoma Basilescu, Bucuresci, 1903.
2. Crețeanu, Radu, *Mănăstirea Dintr-un lemn*, Editura Meridiane, București, 1966.
3. Cristea, Gherasim, *Istoricul mănăstirii Hurezu*, Editura Conphys, Râmnicu Vâlcea, 2003.
4. Cristescu, Dumitru, *Sfânta Mănăstire Arnota*, Editura Tipografia „Episcopul Vartolomei”, Râmnicul-Vâlci, 1937.
5. Davidescu, Mișu, *Mănăstirea Cozia*, Ediția a II-a, Editura Meridiane, București, 1968.
6. Davidescu, Mișu, *Monumentele medievale din N.-V. Olteniei*, Editura Meridiane, București, 1970.

7. Donat, Ion, *Fundațiile religioase ale Olteniei*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1937.
8. Epure, Florin, *Ctitoriile lui Matei Basarab din Oltenia*, Editura RAO, București, 2014.
9. Gheorghe, Mihai, *Robia și judecata țiganilor – secolele XVII-XIX*, în *Analele Dobrogei. Seria nouă, IX – 2006-2008, f. e.*, Constanța, 2008.
10. Giurescu, Constantin, *Studii de istorie socială. Vechimea rumâniei*, Editura „Universul”, București, 1943.
11. Iorga, Nicolae, *Mănăstirea Hurezului. Desvoltarea și viața ei*, Editura Neamul Românesc, Vălenii de Munte, 1912.
12. Micle, Veniamin, *Mănăstirea Bistrița olteană*, Editura Eparhiei Râmnicului, Râmnicu Vâlcea, 1996.
13. Miclea, Ion, Florescu, Radu, *Hurezi*, Editura Meridiane, București, 1989.
14. Nicolae, Veniamin, *Ctitoriile lui Matei Basarab*, Editura SPORT-TURISM, București, 1982.
15. Potra, George, *Contribuțiuni la istoricul țiganilor din România*, Fundația Regele Carol I, București, 1939.
16. Pretorian, Marin, *Mănăstiri și schituri din Mitropolia Olteniei*, Editura Sfintei Mitropolii a Olteniei, Craiova, 1942.
17. Ștefulescu, Alexandru, *Polovragii*, Tipografia N. D. Miloșescu, Târgu Jiu, 1906.
18. Ștefulescu, Alexandru, *Mănăstirea Tismana*, Ediția a III-a, Editura Institutului de Arte Grafice Carol Göbl, București, 1909.
19. Tătăranu, Liana Carina, Coșniceru, Nicolae, *Oltenia mănăstirilor. Istorie, iconografie și arhitectură*, Volumul I, Editura Princeps, București, 2022.
20. Tătăranu, Liana Carina, Coșniceru, Nicolae, *Oltenia mănăstirilor. Istorie, iconografie și arhitectură*, Volumul II, Editura Princeps, București, 2022.
21. Turcitu, Claudiu-Victor, *Ornamente și miniaturi în documente brâncovenești*, Editura Dar Development Publishing, București, 2014.

Webografie

1. Arhiva Medievală – <http://arhivamedievala.ro/> (Accesat în 15.06.2023).
2. Monasterium – <http://monasterium.net/> (Accesat în 15.06.2023).